Załącznik nr 1.5 do Zarządzenia Rektora UR nr 12/2019

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA *2020-2023*

Rok akademicki 2021/2022, 2022/2023

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	**Historia literatury niemieckiej**
Kod przedmiotu*	MPLK1
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Humanistycznych
Kierunek studiów	Filologia germańska (z nauką j. niemieckiego od podstaw)
Poziom studiów	I stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3 i 4; rok III, semestr 5
Rodzaj przedmiotu	kierunkowy
Język wykładowy	niemiecki
Koordynator	dr Estera Głuszko-Boczoń
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	pracownicy Katedry Germanistyki

***** *-opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce*

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	**Liczba pkt. ECTS**
3	30								**2**
4	30	15							**4**
5	30	15							**5**

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

W przypadku egzaminu lub zaliczenia z oceną możliwa forma zdalna, jak i tradycyjna.

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie pisemne lub ustne w formie tradycyjnej lub zdalnej po semestrze 3, egzamin pisemny lub ustny w formie tradycyjnej lub zdalnej po semestrze 4 (wykład), zaliczenie z oceną

pisemne lub ustne w formie tradycyjnej lub zdalnej po semestrze 4 i 5 (ćwiczenia), egzamin pisemny lub ustny w formie tradycyjnej lub zdalnej po semestrze 5.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość języka niemieckiego na poziomie B2.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Przekazanie podstawowej wiedzy o literaturze niemieckojęzycznej
C2	Wykształcenie podstawowych umiejętności filologicznych w zakresie analizy i interpretacji niemieckojęzycznego tekstu literackiego i wpisania go w kontekst społeczny, historyczny i kulturowy.
C3	Kształtowanie umiejętności tworzenia tekstu pisanego i mówionego na tematy literackie oraz wyciągania wniosków z posiadanych danych
C4	Kształtowanie kompetencji społecznych odpowiednich dla poziomu studiów.
C5	Wykształcenie świadomości znaczenia literatury niemieckojęzycznej w kulturze europejskiej i światowej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych [1]
EK_01	Studenci nazywają i charakteryzują epoki literackie, twórców i ich dzieła w obszarze literatury niemieckojęzycznej,	K_W01 K_W02 K_W03
EK_02	znają i rozumieją podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie literaturoznawstwa w obrębie właściwej specjalności,	K_W04
EK_03	analizują teksty literackie i ich konteksty, potrafią wyciągać wnioski z analizy,	K_U01 K_U02
EK_04	potrafią krytycznie czytać teksty źródłowe: utwory literackie oraz akademickie teksty literaturoznawcze – prezentują, wartościują i ewaluują różne opinie, poglądy i stanowiska w zakresie tematycznym obejmującym zjawiska literatury, krajów niemieckiego obszaru językowego,	K_U01 K_U02
EK_05	znają zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności i rozumieją perspektywy dalszego rozwoju.	K_K02

[1] W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_06	uznają znaczenie wiedzy o literaturze krajów niemieckiego obszaru językowego w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem.	K_K02

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
semestr 3
Oświecenie. Charakterystyka głównych idei i tendencji epoki. Etos Oświecenia. Nowa Estetyka. Twórczość Gottholda Ephraima Lessinga jako szczytowe dokonanie niemieckiego Oświecenia. Poglądy estetyczne. Dramaty. Krytyka feudalizmu w „Emilii Galotti". Idea tolerancji religijnej w „Natanie Mędrcu". Okres Burzy i Naporu. Filozoficzne przesłanki, program estetyczny. Opozycja „natury" i „cywilizacji", „irracjonalizmu" i „racjonalizmu" oraz jej społeczne implikacje. „Prometejska" faza w twórczości J. W. Goethego (wczesna liryka, „Cierpienia młodego Wertera"). Młodzieńcze dramaty Friedricha Schillera („Zbójcy", „Intryga i miłość", „Don Carlos"). Niemiecka klasyka. „Klasyczna" idea humanizmu. „Klasyczny" program estetycznej edukacji człowieka". Najważniejsze dokumenty literackie („Ifigenia w Taurydze", „Faust" oraz „Lata nauki i wędrówki Wilhelma Meistra" Goethego; „Wallenstein", „Maria Stuart", „Wilhelm Tell" Schillera). Pisarze wobec Rewolucji Francuskiej. Przełom romantyczny. Opozycja klasyki i romantyzmu. Człowiek romantyczny. Romantyczna estetyka. Romantyczna miłość. Pierwsza generacja romantyków. Osobowość i twórczość Novalisa. „Fantastyczny realizm" E.T.A. Hoffmanna. Joseph von Eichendorff. Liryka. „Aus dem Leben eines Taugenichts". Osobowość i twórczość Heinricha von Kleista. Friedrich Hölderlin. Liryka. „Hyperion". Romantyczna filologia. Działalność braci Grimm.
semestr 4
„Młode Niemcy". Programatyka społeczna i polityczna. „Młodoniemiecka" estetyka zaangażowania. Twórczość Heinricha Heinego (wczesna liryka, obrazki z podróży, pisma eseistyczne, liryka ostatnich lat). Realizm Georga Büchnera („Śmierć Dantona", „Woyzeck", „Lenz"). Estetyka niemieckiego realizmu mieszczańskiego. Głowni przedstawiciele. „Łagodne prawo" Adalberta Stiftera. Nowelistyka Theodora Storma. Powieści Theodora Fontane. Przełom naturalistyczny. Naturalistyczna estetyka. Naturalistyczne dramaty G. Hauptmanna („Przed wschodem słońca", „Tkacze", „Rose Bernd"). Oblicza modernizmu (dekadentyzm, symbolizm, estetyzm, impresjonizm). Friedrich Nietzsche - eksponent ducha czasu. Diagnoza i przezwyciężenie nihilizmu. Wpływ Nietzschego na literaturę niemiecką. Dramatyczna i prozatorska twórczość Arthura Schnitzlera. Liryka i poetyckie sztuki Hugo von Hofmannsthala. Obyczajowe prowokacje Franka Wedekinda. Twórczość Tomasza Manna w okresie do 1914 „Buddenbrookowie", „Tonio Kröger", „Śmierć w Wenecji".
semestr 5
Franz Kafka („Wyrok", „Przemiana", „Proces", „Zamek", „W kolonii karnej"). Schyłek ekspresjonizmu i początek „Nowej Rzeczowości". Mentalność i estetyka „Nowej Rzeczowości". Jej główni reprezentanci. Ekspresjonistyczna generacja w obliczu wojny i rewolucji (Ernst Toller, Johannes R. Becher, Walter Hasenclever, Ludwig Rubiner). Hans

Fallada („Bauern, Bonzen, Bomben", „Co dalej, mały człowieku", „Wer einmal aus dem Blechnapf frißt"). Erich Maria Remarque („Na zachodzie bez zmian", „Droga powrotna"). Wczesny Brecht. Liryka tomu „Kalendarz domowy". Dramaty „Baal", „Werble w nocy", „Człowiek jest człowiekiem"). Tomasz Mann. Pisma czasu wojny. Światopoglądowa i polityczna ewolucja po 1918. „Czarodziejska góra". Ewolucja Hermanna Hessego od „franciszkanizmu" pierwszych powieści („Peter Camenzind") do moralnych/egzystencjalnych transgresji „Demiana" i „Wilka stepowego". Powieści Alfreda Döblina („Die drei Sprünge des Wang-Lun", „Berge, Meere, Giganten", „Wallenstein", „Berlin Alexanderplatz"). Teatr epicki Berta Brechta. Teoria i praktyka („Opera za trzy grosze", „Święta Joanna szlachtuzów"). Literatura konserwatywna/nacjonalistyczna. Przypadek Ernsta Jüngera. Literatura niemieckojęzyczna czasów faszyzmu i wojny. Literatura emigracyjna. Tematy i idee. Główni przedstawiciele: Thomas Mann, Bert Brecht, Anna Seghers, Hermann Broch. „Godzina zero", twórczość pokolenia frontowego (W. Borchert, H. Böll). Literatura zachodnioniemiecka lat 50 i 60 XX wieku jako dokument niemieckiej historii i współczesności: Heinrich Böll: Proza wojenna, Böll jako autorytet moralny i społeczny; Günter Grass („Blaszany bębenek", „Kot i mysz", „Psie lata"). Powieści Maxa Frischa („Stiller", „Homo Faber"). Twórczość dramatyczna („Andorra"). Literatura NRD. Literatura w służbie polityki, Aufbaujahre i koncepcja uprawiania polityki kulturalnej „Bitterfelder Weg", Christa Wolf („Der geteilte Himmel", „Nachdenken über Christa T.", „Kassandra", „Was bleibt"), literatura lat siedemdziesiątych – liberalizacja i przypadek Wolfa Biermanna, Christoph Hein („Der fremde Freund", „Horns Ende", „Landnahme", „Weiskerns Nachlass" Literatura w służbie polityki i spraw społecznych – koniec lat 60 w literaturze zachodnio-niemieckiej, polityzacja literatury (Günter Grass, Peter Schneider), Neue Subjektivität jako odpowiedź na upolitycznienie sztuki, Peter Handke („Publikumsbeschimpfung und andere Sprechstücke", „Die Stunde der wahren Empfindung", Elfriede Jelinek („Die Liebhaberinnen", „Die Klavierspielerin") Postmodernizm w literaturze niemieckojęzycznej: Patrick Süskind „Das Parfum", Robert Schneider „Schlafes Bruder", Christoph Ransmayr „Morbus Kitahara". Wendeliteratur (literatura przełomu). Günter Grass und Martin Walser zur deutschen Einheit. Popliteratur (literatura popularna): Benjamin von Stuckrad-Barre, Alexa Hennig von Lange, Christian Kracht.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Treści merytoryczne
semestr 4
Prowadzący zajęcia ustala listę lektur obowiązkowych oraz listę lektur fakultatywnych. Christoph Fürchtegott Gellert *Fabeln* (wybór). Gotthold Ephraim Lessing *Emilia Galotti*, *Nathan der Weise, Miss Sara Sampson,* Minna von Barnhelm Jakob Michael Reinhold Lenz *Der Hofmeister*, *Die Soldaten* Johann Wolfgang von Goethe *Die Leiden des jungen Werthers*, *Faust*, *Prometheus*, *Die Wahlverwandtschaften*, *Iphigenie auf Tauris* Friedrich Schiller *Die Räuber*, *Kabale und Liebe*, *Wilhelm Tell* Novalis *Hymnen an die Nacht, Heinrich von Ofterdingen*

Ludwig Tieck *Der blonde Eckbert*, *Der gestiefelte Kater* E.T.A Hoffmann *Die Elixiere des Teufels*, *Der goldene Topf*, *Das Fräulein von Scuderi*, *Der Sandmann* Heinrich von Kleist *Michael Kohlhaas*, *Der zerbrochene Krug* Joseph von Eichendorff *Aus dem Leben eines Taugenichts* Georg Büchner *Woyzeck*, *Lenz*, *Leonce und Lena* Heinrich Heine *Der Tannhäuser*, *Deutschland. Ein Wintermärchen* Theodor Storm *Immensee*, *Der Schimmelreiter* Adalbert Stifter *Der Kondor, Brigitte, Der Nachsommer* Annette von Droste-Hülshoff *Die Judenbuche* Friedrich Hebbel *Maria Magdalene* Gottfried Keller *Romeo und Julia auf dem Dorfe, Der grüne Heinrich*, *Kleider machen Leute* Theodor Fontane *Effi Briest, Irrungen, Wirrungen* Gerhart Hauptmann *Die Weber*, *Vor Sonnenaufgang*
semestr 5
Prowadzący zajęcia ustala listę lektur obowiązkowych oraz listę lektur fakultatywnych. Frank Wedekind Lulu Arthur Schnitzler *Anatol*, *Leutnant Gustl, Traumnovelle*, *Liebelei* Hugo von Hofmannsthal *Terzinen über Vergänglichkeit, Der Tor und der Tod* Franz Kafka *Die Verwandlung, Der Prozess* Thomas Mann *Tonio Kröger, Der Tod in Venedig, Mario und der Zauberer*, *Tobias Mindernickel* Erich Maria Remarque *Im Westen nichts Neues* Heinrich Mann *Professor Unrat* Hans Fallada *Kleiner Mann, was nun?* Stefan Zweig *Ungeduld des Herzens*, *Schachnovelle* Klaus Mann *Mephisto* Siegfried Lenz *Deutschstunde* Max Frisch *Homo faber* Hermann Hesse *Unterm Rad*, *Peter Camenzind*, *Demian*, *Der Steppenwolf* Günter Grass *Die Blechtrommel*, *Katz und Maus, Aus dem Tagebuch einer Schnecke*, *Der Butt*, *Die Rättin*, *Mein Jahrhundert*, *Beim Häuten der Zwiebel* Heinrich Böll *Wanderer, kommst du nach Spa…, Wo warst du, Adam?*, *Billard um halb zehn*, *Gruppenbild mit Dame, Die verlorene Ehre der Katharina Blum*, *Frauen vor Flußlandschaft* Martin Walser *Ein fliehendes Pferd*, *Ohne einander* Jurek Becker Jakob der Lügner Ingeborg Bachmann *Der Fall Franza*, *Das Gebell* Thomas Bernhard *Das Kalkwerk*, *Die Ursache. Eine Andeutung* Herta Müller *Atemschaukel*, *Herztier* Patrick Süskind *Das Parfum* Robert Schneider *Schlafes Bruder* Bernhard Schlink *Der Vorleser*

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: Wykład z prezentacją multimedialną.
Ćwiczenia: Analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
EK_ 01	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin	ćw., w.
EK_ 02	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin	ćw., w.
EK_ 03	obserwacja w trakcie zajęć, kolokwium, egzamin	ćw., w.
EK_ 04	obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_ 05	egzamin	ćw., w.
EK_ 06	egzamin	ćw., w.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie obligatoryjnych wykładów na podstawie obecności na zajęciach, po semestrze 3, 4 i 5 zaliczenie ćwiczeń z oceną na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach, kolokwiów, prac pisemnych i ustnych po semestrze 4 i 5, egzamin po semestrze 4 i 5. Zaliczenie pisemne lub ustne w formie tradycyjnej lub zdalnej. Egzamin pisemny lub ustny w formie tradycyjnej lub zdalnej. Ocenę pozytywną na zaliczenie przedmiotu student uzyskuje po uzyskaniu min. 60% punktów. Wystawienie oceny pozytywnej nastąpić może jedynie po osiągnięciu wszystkich zakładanych efektów.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	**Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności**
Godziny kontaktowe wynikające z planu studiów	120
Inne z udziałem nauczyciela (udział w konsultacjach, egzaminie)	10
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	150
SUMA GODZIN	280
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	**11**

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	brak
zasady i formy odbywania praktyk	brak

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Balzer, Berndt / Mertens, Volker (red.) (1990): Deutsche Literatur in Schlaglichtern. Mannheim, Wien, Zürich: Bibliographisches Institut. Baumann, Barbara/ Oberle, Birgitta (1996): Deutsche Literatur in Epochen. München: Max Hueber Verlag. Materiały źródłowe
Literatura uzupełniająca: Czarnecka, Mirosława (2011): Historia literatury niemieckiej. Zarys. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo. Frenzel, Elisabeth (1998): Stoffe der Weltliteratur. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag. Frenzel, Elisabeth (1999): Motive der Weltliteratur. Stuttgart: Alfred Kröner Verlag. Frenzel, Elisabeth / Herbert, A. (1998): Daten deutscher Dichtung. Chronologischer Abriß der deutschen Literaturgeschichte. München: Deutscher Taschenbuch Verlag. Glaser, H.A.(red.) (1997): Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte. Bern, Stuttgart, Wien: Verlag Paul Haupt. Jaśkiewicz, Grzegorz / Nycz, Krzysztof (2009): Auswahl deutscher Texte zur Literatur mit Übungen – 18. Jahrhundert, Nowy Sącz, PWSZ: „Nova Sandec". Jaśkiewicz, Grzegorz / Nycz, Krzysztof (2011): Literarische Texte mit Übungen – 19. Jahrhundert (Romantik), Nowy Sącz, Wydawnictwo Naukowe PWSZ. Jaśkiewicz, Grzegorz / Nycz, Krzysztof (2012): Literarische Texte mit Übungen – 19. Jahrhundert (Realismus), Nowy Sącz, Wydawnictwo Naukowe PWSZ. Jeßing, Benedikt (2008): Neuere deutsche Literaturgeschichte. Tübingen: Gunter Narr. Martini, Fritz (1981): Deutsche Literatur im bürgerlichen Realismus 1848-1898. Stuttgart: J.B. Metzler. Światłowski, Zbigniew (2001): Lese-und Lebenserfahrungen mit der deutschsprachigen Literatur 1890-1945. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Szyrocki, Marian (1986): Die deutschsprachige Literatur von ihren Anfängen bis zum Ausgang des 19. Jahrhunderts. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe. Žmegač, Victor (red.) (1992): Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. Frankfurt am Main: Athenaeum. Najnowsze publikacje o charakterze naukowym oraz materiały z prasy bieżącej i zasobów internetowych, zgodne z treściami merytorycznymi przedmiotu.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej